

da stremimo po tem, da z njo vplivamo na bodočega človeka ter ga navajamo na življenjapolno delovanje s to snovjo. To vse pa more dati delo v šoli — šola vzeta kot najširši pojem učno-vzgojnega delovanja — nikdar pa ne šolska čitanka, ki more služiti le kot dopolnilo oziroma časih kot navodilo za tako živo delo nikakor pa ne za njegovo izhodišče. In učitelj, ki mu je za tako delo in ki hoče biti v šoli produktiven, zlasti na umetniško produktiven, mora knjigo ki bi ga vezala še s snovjo, občutiti kot breme, kot oviro delu. Kako pa bi se mogel danes sestavljale šolske knjige zagovarjati pred takimi učitelji, ki so najboljši ki so kvas stanu?

(Dalje prihodnjč.)

Naše narodno prosvetno delo.

Šolski odri in pevski zbori.

—po Prirediteljev deške šole I. in deški šole III. v Mariboru. Zaznamovati imamo zopet sijajno uspešno prirediteljev omenjenih šol v tukajšnjem gledališču dne 3. in 5. t. m. Kot nastopna točka se je podala Finžgarjeva otroška igra »Vedež«. Skrbno pripravljeno in spretno režirano delo je doseglo lep uspeh. (Nastudiral je izro. tov. g. B. Ipavec, režiral pa gledališki režiser g. Kovič). Naslednja osemletna solo-pevka bi bila s primernejšo skladbo izvrstno dosegla višji uspeh, nego pa z O. Devovim »Makom«. (Adamičeva zbirka vsebuje v 1. delu dovolj hvaležnega gradiva). Eksakten je bil temeljni nastop dečkov, ki je delal čast svojemu voditelju g. tov. B. Ipavcu. Višek cele prireditve pa je bil brezdomno nastop tov. g. J. Nerata s svojim pevskim zborom učenecv in učenk višjih razredov. Tristo pevcev in pevk je proizvajalo Petzove »Letne čase« s spremljevanjem orkestra, v katerem je istotako prevladovala mladina. Otroci so ponevali in deklamovali, da je bilo veselje. Lepa izgovarjava (osobito je omeniti, ker so bile pevke in deklamatorice učenke nemške šole), ritmiška sigurnost in dinamična menjava je v zvezi z vzorno zborovo disciplino pripomoglo temu, morda najlepšemu in najhvaležnejšemu delu izmed mladinske pevске literature, do popolnega uspeha. Pripomogli pa so k temu tudi tovariši in tovarišice, ki so g. dirigenta v njegovem delu podpirali. G. Nerat napreduje s svojimi mladinskimi nastopi vidno in želeli bi le, ko bi se mu podala prilika, pokazati sad svojega smotrenega in trudapolnega dela ob priliki kake učiteljske skupščine v Mariboru.

H. Druzovič.

—do Barje (Ljubljana). V nedeljo, 10. t. m. je uprizorila barjanska šola dobro uspešno igro »V deveti deželi« ki jo je priredil tov. Fr. Ločniškar. Igra s svojo neprisljano vzgojno vsebino in tendenco je zelo primerna za šolske odre: dva dečka nepridiprava odideta skrivoma z doma v »deveto deželo«, kjer se cedi med in mleko kjer rastejo klobase na drevesih splošno kjer je polno iela brez dela. Po mnogih razočaranjih in naporih se vrne skesana domov. — Mladi igralci in igralke so se dobro postavili, nastopali so z nepričakovano gotovostjo, kar je izzvalo burno odobravanje navzočih Barjanov in Barjank ki so napolnili šolsko sobo do zadnjega kotička. — Tovarišem Grčarju, Belinu in Trobeju kličemo: Le krepko naprej v začetem delu! Ljubljancane in bližnje sosedo na opozarjamo na ponovitev igre v nedeljo 17. t. m. ob 4. uri popoldne.

Naša gospodarska organizacija.

—g Članar'na in darila za učiteljski konvikt. Učiteljski zbor v Sevnici mesto venca na grob tov. Mariji Bovhovi, učiteljici ženskih ročnih del v Sevnici 180 Din. Hvala!

—g Darila »Učiteljskemu konviktu« v Ljubljani. 7% obveznice državnega investicijskega posojila (kuponj od meseca marca 1923 dalje): Janko Kokotec, šolski voditelj v Osilnici, 1 à 100 Din; prej izkazanih 101 obveznica à 100 Din, skupaj 102 obveznici à 100 Din = 10.200 Din. Srčna hvala!

—g Darila »Učiteljskemu konviktu« v Ljubljani. 7% obveznice državnega investicijskega posojila (s kuponj od meseca marca 1923 dalje): Janko Kokotec, šolski voditelj v Osilnici, 1 à 100 Din; (s kuponj od meseca septembra 1922 dalje): Milan Volk, učitelj v Ljubljani, 1 à 100 Din; (s

kuponj od meseca marca 1922 dalje): Josip Zakrajšek, nadučitelj v Blatni Brezovici, 1 à 100 Din; Josipina Zakrajšek-Vercetova učiteljica v Blatni Brezovici, 1 à 100 Din; skupaj 4 obveznice à 100 Din in prej izkazana 101 obveznica à 100 Din = 10.500 Din. Srčna hvala!

Iz naše stanovske organizacije.

Iz poverjeništa UJU v Ljubljani.

IZPOPOLNJNI ODSEKI VSLED SKLEPA POKRAJINSKE SKUPŠČINE NA BLEDU DNE 3. SEPT. 1922 IZVOLJENI NA SEJI ŠIRJEGA SOSVETA DNE 28. DEC. 1922 V LJUBLJANI.

Stalni člani za:

I. Stanovsko - politični odsek: Dostal Rudolf kot strokovni tajnik, Lapajne Josip, Rajšp Josip; namestniki: Jamšek Fran Brinar Fran.

II. Gospodarski odsek: Fegic Mirko, kot glavni blagajnik pov. UJU, Petrič Ivan, kot načelnik »Rez. sklada«, Voglar Fran Dimnik Jakob; namestnik: Šmajdek Ivan Klemenčič Josip.

III. Kulturno-pedag. did. odsek: Fiere Pavel, kot urednik ped.-znan. glasila Šega Ivan, Karbaš Fran; namestnik: Šilih Gustav, Martinc Franc.

IV. Tiskovni odsek: Dimnik Ivan, kot urednik stanovsko-pol. glasila, Hren Anton, Zupančičeva Vita; namestniki: Hude Drago Möderndorfer Vinko.

V. Narodno-prosvetni odsek: Rus Vilibald kot član ožjega sosveta, Plesničar Pavel, Godec Marija, Ločniškar Fr.; namestnik: Grim Rado, Dominko A.

VI. Odsek za stanovski naraščaj: Luznar Fran, kot član ožjega sosveta, Kožuh Mirko in Bračičeva Milka za Maribor Škulj Andrej in Likozarijeva Anica za Ljubljano; namestniki: Alt Aleksander, Milčinski Angela, Legat Stanko, Waschtetova Ilka.

VII. Odsek za obmejno šolstvo in neodrešeno ozemlje: Močnik Peter, kot član ožjega sosveta, Mervič Anton za južni del; namestnik: Štravs Karel, Dobršek Karel za mariborsko oblast, Mencin Rudolf (Mežiška dolina), Peternel Ludovik (Prekmurje); namestniki: Pučelik Mir, Lešnik Mir, Mavrič Karel.

VIII. Stanovsko - obrambni odsek: Gnuš Anton kot član ožjega sosveta, Šumer Hinko, Knaflič Radoslav; namestnik: Ivanišič Ljudevit Majcen Mirko.

Dožnost navedenih članov odsekov je, da se udeležijo pokrajinske skupščine v Ptuj. Ako kak član ne more priti na skupščino, mora pravočasno obvestiti namestnika, da se udeležiti isti.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+§ LJUBLJANSKO UČIT. DRUŠTVO zboruje celodnevno v soboto 23. jun. 1923 v prostorih I. mest. deške osn. šole na Ledini. Začetek zborovanja ob 9. uri popoldne. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. O najmodernejšem popuku petja na osnovnih in meščanskih šolah. Predava g. profesor Kozina. 3. Volitev delegatov za pokrajinsko skupščino UJU v Ptuj. 4. Volitev delegata in namestnika za državno skupščino UJU v Ljubljani. 5. Blagajnikovo poročilo. 6. Gospodarski položaj učiteljstva in nabava življenjskih potrebščin. 7. Slučajnosti. — Popoldne se vrši skupni sestanek s tovariši in tovarišicami litijskega okraja, ki imajo ta dan uradno konferenco. Kraj sestanka se določi na zborovanju. — Odbor.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LOGAŠKI OKRAJ sklicuje na dan okr. učit. konference ob 15. uri svoj redni občni zbor s sledečim vzporedom: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Volitev delegatov. 6. Slučajnosti. Udeležba je stanovska dožnost. — Odbor.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ je zborovalo dne 19. aprila t. l. v Mariboru v mali dvorani »Narodnega doma« ob 10. uri popoldne pri zadovoljivi udeležbi. Pred prehodom na dnevni red se spominja predsednik umrlega tov. Leopolda Šerbička iz Frana. Stanovske zadeve: Pretresa se ustanovitev podružnic »Fer. Saveza«. — Po kratki debati se sklene, preložiti ustanovitev iste na prihodnje zborovanje. Obširno debato v katero so posegli tov. Šijanec, Knaflič, Godec in Lesjak, je izzvalo vprašanje eventualnega zopetnega pretresovanja velikih počitnic po šolskih oblastvih. Večina se iz-

reka za sedanjost ureditev in ne za morebitne zopetne jesenske počitnice. — Simpatično smo pozdravili izvajanja našega zastopnika v višjem šolskem svetu, tov. Ivana Tomažiča. — Sklene se naprositi poverj. UJU, naj stori potrebne korake, da zastopnik učiteljstva v okrajnem šolskem svetu ne bo zapisnikar sej, kajti vsled obremenitve, pisati pri sejah za pisnike, ne more posvečati dovolj pažnje vsem sejmim zadevam, osobito pa v važnih personalnih vprašanjih učiteljstva. Za zapisnikarja naj se pritegne drugo pisarniško moč. — V zadevi našega obupnega gmetnega položaja se na predlog tov. Mohorka in Knafliča sklene, da se društveno predsedstvo obrne tudi direktno na šolsko oblast. — Toplo se priporoča članstvu pristop k »pedag.-didaktičnemu krožku v Mariboru« v največjem interesu nadaljnje samozobrazbe. — Tov. R. Knafliču, ki je bil zopet enkrat »Straž« trn v peti, izreka učiteljstvo zaupanje. Predavanja: »O kroniki našega društva« predava tov. Mar. Godec. Riše postanek in razvoj društva, ki obhaja letos svojo 50letnico obstoja. 50letnica društva se bo praznovala na izletnem zborovanju v Limbušu meseca junija. V ta namen se izvoli pripravljalni odbor za skromno slavlje. (Predsednik, Vanda Godec, Rozbaud, Stubl, Lesjak). O »Gustavu Le Bonu in njegovih Psiholoških zakonih razvoja narodov« predava tovariš predsednik A. Spreitz.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu V polemiki o »Pedagoškem Zborniku« pripuščamo polno odgovornost avtorjem. — Sklepo besedo prinesemo še »Na naslov akademskega socialno-pedagoškega krožka«. Iv. Šega: »Bodimo resni!« je zadnji moment zaradi prostora moralo odpasti za prihodnje številk.

—lu A. Z.: »Gor čez izaro«. Zbirke nismo prejele od založništva. Principijelno pa ocenjujemo samo ona dela, ki jih prejmemo na orel.

—lu F. R. — S. P.: Vašega dopisa v tej obliki ne moremo prineseti, ker nam nedostaja prostora.

Po sklepu lista.

— Književna tombola Jugoslovenske Matice. Deveta in deseta številka je 29 in 16. S to številko bodo izčrpane vse kvaterne. Vsi, ki so s temi številkami dosegli kvaterno, naj nam karte nemudoma pošljejo, ker čakamo na nje samo še štiri dni. Dosedaj izrebane številke so: 25, 64, 58, 13, 26, 50, 76, 54, 29 in 16. Obenem prosí pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani vsa šolska vodstva, ki so se udeležila književne tombole, da nam čimprej pošljejo natančna poročila, koliko je od prodanih kart odzvela šolska mladina. To rabimo v svrhu določitve izrednih dobitkov ki jih mislimo poslati knjižnicam onih šol, ki imajo zabeležiti najčastnejšo udeležbo.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Štev. 1741.

RAZPIS UČNIH MEST V KONJIŠKEM OKRAJU.

— V stalno zasedenje se razpisujejo sledeča učna mesta:

1. Čadram, šestrazrednica, mesto učiteljice.
2. Kebelj, trirazrednica, mesto učiteljice.
3. Prihova, trirazrednica, mesto učitelja ali učiteljice.
4. Sv. Jernej, trirazrednica, mesto učiteljice.
5. Skomarje in
6. Resnik, mesti učiteljev-voditeljev s službenim stanovanjem.

Pravilno opremljene in kolekovane prošnje naj se pošljajo po službeni poti dotičnim krajnim šolskim svetom do dne 2. julija 1923.

Okrajni šolski svet v Konicah dne 3. junija 1923.

Predsednik: Poklukar I. r.

Štev. 289

RAZPISUJEJO SE V STALNO NAMEŠČENJE NASLEDNJE UČITELJSKE SLUŽBE.

I. Šolski okraj Celje-okolica.

1. Blagovna, pošta Št. Jurij juž. žel. dvorazrednica, za učiteljico.
2. Dobrna, štirirazrednica, za učitelja.

3. Dramlje, štirirazredn. za učitelja.
4. Kalobje, pošta Št. Jurij juž. žel., dvorazredn., za nadučitelja in učiteljico.
5. Nova cerkev, pošta Vošnik, štirirazrednica za učitelja in učiteljico.
6. Sv. Pavel pri Preboldu, šestrazrednica za učitelja.
7. Sv. Peter v Sav. dolini, trirazrednica za učitelja ali učiteljico.
8. Svetina, pošta Store, enorazrednica, za učitelja-voditelja ali učiteljico-voditeljico.
9. Šmartno v Rožni dolini, pošta Celje, za nadučitelja.

II. Šolski okraj Laško.

1. Dol, pošta pri Hrastniku, petrazrednica za učitelja.
2. Henina, krajni šolski svet Jurklošter, enorazrednica, za učitelja-voditelja ali učiteljico-voditeljico.
3. Hraštnik, deška petrazrednica z dvema vzporednicama, za nadučitelja.
4. Hraštnik, deškiška petrazrednica z eno vzporednico za učiteljico.
5. Sv. Jedert, pošta Laško, dvorazrednica, za nadučitelja in učiteljico.
6. Sv. Katarina, krajni šolski svet Trbovlje, dvorazrednica, za učiteljico.
7. Sv. Lenart, pošta Laško, trirazrednica za nadučitelja in učiteljico.
8. Reka, pošta Laško, dvorazrednica, za nadučitelja in učiteljico.
9. Trbovlje - Vode, deška osemrazrednica s štirimi vzporednicami za 3 učitelje.
10. Turje, pošta Dol pri Hrastniku, enorazrednica, za učitelja-voditelja.

III. Šolski okraj Vransko.

1. Braslovče, petrazrednica, za učitelja.
2. Št. Jurij ob Taboru, štirirazrednica z eno vzporednico, za učitelja in učiteljico.
3. Vransko, šestrazrednica za učitelja.
4. Polzela, šestrazrednica, za učiteljico ženskih ročnih del za Polzelo in Sv. Peter v Sav. dolini.

Pravilno opremljene prošnje se naj predložijo službenim potom dotičnim krajnim šolskim svetom do dne 30. junija 1923.

Predsednik: Žužek I. r.

Štev. 1741/22.

RAZPIS UČNIH MEST V KONJIŠKEM OKRAJU.

V stalno zasedenje se razpisujejo sledeča učna mesta:

1. Čadram, šestrazrednica, mesto učiteljice.
2. Kebelj, trirazrednica, mesto učiteljice.
3. Prihova, trirazrednica, mesto učitelja ali učiteljice.
4. Sv. Jernej, trirazrednica, mesto učiteljice.
5. Skomarje in
6. Resnik, mesti učiteljev-voditeljev s službenim stanovanjem.

Pravilno opremljene in kolekovane prošnje naj se pošljajo po službeni poti dotičnim krajnim šolskim svetom do dne 2. julija 1923.

Okrajni šolski svet v Konicah, dne 3. junija 1923.

Predsednik: Poklukar I. r.

ŽIKO

Pokusite ..... in se pripravite, da ni okusnejše kave. Nadomešča pravo kavo ter potrebuje malo sladkorja, zato je tudi najcenejša. Priporočljiva je predvsem za otroke, bolnike in rekonvalescente. Stevilna priznanja na razpolago. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Naroči se lahko tudi po povzetju najmanj 5 kg direktno v Pražarni „Žika“, d. z. o. z. Ljubljana, Rož. dol.

SPOMINSKE LISTE

priporoča

„Slov. Šol. Matica“.

Zelo primerno za učence in učenke, ki koncem šol. leta zapuste za vedno ljudsko šolo.

Vsak list stane 50 p.

Naročila sprejema

„S. Š. Matica“ v Ljubljani.